

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Fořta, Ph.D. a soudců JUDr. Mileny Babkové a Mgr. Jiřího Straky v právní věci žalobkyně [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], zastoupené JUDr. Halinou Klimešovou, advokátkou se sídlem v Českých Budějovicích, Široká 17, proti žalované **Nemocnici Český Krumlov, a.s.**, IČ 00070548, se sídlem Nad Nemocnicí 153, Český Krumlov, o náhradě škody 600.000,- Kč s příslušenstvím, o odvolání obou účastníků proti rozsudku Okresního soudu v Českém Krumlově ze dne 19.5.2010, č. j. 7 C 262/2006-174,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výrocích I., II., IV., V a VI. **potvrzuje**.
- II. Rozsudek soudu prvního stupně **se** ve výroku v odstavci III. **mění** tak, že žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně částku 23.266,- Kč k rukám právní zástupkyně žalobkyně do tří dnů od právní moci rozsudku.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů odvolacího řízení částku 18.100,- Kč k rukám právní zástupkyně žalobkyně do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem okresní soud uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni částku 60.000,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.). Výrokem I. zamítl žalobu pro zbytek žalované částky ve výši 540.000,- Kč. Výrokem III. rozhodl o povinnosti žalované zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 55.066,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Výroky IV. a V. uložil žalované povinnost zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Českém Krumlově soudní poplatek z žaloby ve výši 2.400,- Kč a náhradu nákladů řízení státu ve výši 4.180,- Kč, vše do tří dnů od právní moci rozsudku. Výrokem VI. pak konstatoval, že České republice se právo na náhradu nákladů řízení vůči žalobkyni nepřiznává.

Vyšel ze zjištění, že žalobkyni měla být po jejím druhém porodu konaném císařským řezem provedena sterilizace, avšak zastaralou metodou nevhodnou k provedení po porodu. Jednalo se o metodu používanou v 50. a 60. letech 20. století, přičemž anatomické poměry po porodu zvyšují riziko selhání této metody sklouznutím stehu. Vhodnější je používat dvoufázovou sterilizaci, a to v období po šestinedělí. Panují navíc pochybnosti, zda sterilizace byla dne 8.7.2005 žalobkyni vůbec provedena, neboť při operaci dne 20.11.2006 se nenašly stehy ani na jednom vejcovodu. Tato situace v kombinaci s nedostatečným poučením žalobkyně ze strany žalované o rizicích použité metody a o možnosti selhání sterilizace vedla k otěhotnění žalobkyně a následnému porodu. Žalobkyně tak byla poškozena tím, že jí musela být provedena třetí operaci v malé pánvi a bolestné v souvislosti s touto operací bylo znalkyní MUDr. Olgou Hlaváčkovou ohodnoceno 390 body. Znalkyní MUDr. Alenou Filipovou bylo zjištěno, že žalobkyně od zjištění nečekaného těhotenství v červnu 2006 až do porodu dne 20.11.2006 trpěla posttraumatickou stresovou poruchou způsobenou nečekaným těhotenstvím a okolnostmi, které k němu vedly. Porucha se projevovala odůvodněným strachem z porodu a možných komplikací, afektivní labilitou, podrážděností, bolestmi a únavností. Tato porucha vyvolala u žalobkyně duševní strádání a bolest, kterou znalkyně ohodnotila 110 body. Bylo tak zjištěno porušení povinnosti spočívající v nevhodné, špatně či vůbec neprovedené sterilizaci žalobkyně, vznik škody spočívající v bolesti žalobkyně a příčinná souvislosti mezi porušením povinnosti žalované a vznikem škody. Bodovému ohodnocení bolestného ve výši 500 bodů odpovídá při hodnotě 120,- Kč za jeden bod částka 60.000,- Kč. Tu okresní soud žalobkyni přiznal a ve zbytku žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku se odvolali oba účastníci. Žalobkyně v odvolání namítá, že není správný závěr okresního soudu o tom, že by znalkyně MUDr. Filipová neshledala žádné důvody pro zvýšení bolestného. Poukazuje na závěr znaleckého posudku, kde znalkyně uvádí, že nemá k dispozici žádné nové objektivní údaje, které by závěry posudku mohly ovlivnit. Poukazuje rovněž na závěry posudku znalkyně PhDr. Klimešové-Adámkové, která předpokládala výši bodového ohodnocení ve výši 500 – 1500 bodů. Žalobkyně v odvolání dále tvrdí, že se jedná o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele. Jednalo se o mimořádné pochybení na straně žalované, o mimořádnou zátěž, bolest a strádání u žalobkyně. Zesilovaly její fyzické bolesti způsobené přirozeným růstem plodu v děloze již dříve dvakrát

zatížené císařským řezem a rostlo i její strádání psychické, neboť po druhém císařském řezu byla žalobkyně informována o tom, že každé těhotenství ji bezprostředně ohrožuje na životě. To vše žalobkyně přečkala bez újmy pouze díky tomu, že je mimořádně silnou osobností. Žalobkyně tak navrhla zvýšení odškodnění podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. O odvolání by mělo být rozhodnuto tak, že bude žalobě zcela vyhověno.

Žalovaná ve svém odvolání polemizuje se závěry znaleckých posudků a tvrdí, že způsob sterilizace provedené žalobkyni je jednou z možností provedení sterilizace. Poukazuje na konstatování znalkyně, že procento selhání sterilizace je obdobné jako procento selhání u jiných moderních antikoncepčních metod, které nejsou závislé na chybách užívání a bývá tak možné, že i přes správně provedenou sterilizaci dojde ke komplikaci jako je např. sesunutí stehů a opětovné zprůchodnění vejcovodů, což následně může vést k těhotenství. Znaleckému posudku vytýká, že závěr o nevhodnosti použité metody není nijak konkrétně podložen odkazem na literaturu či jinými hodnotitelnými daty. Poukazuje rovněž na závěr znalkyně PhDr. Klimešové-Adámkové, která zjistila, že na reaktivní neurotické poruše žalobkyně se podepsalo těhotenství, ale i aktuální vztahová krize žalobkyně. Dále namítá, že těhotenství jako takové provází u většiny žen obavy o zdárný průběh těhotenství, jeho zakončení a porod zdravého dítěte. Těhotenství tak obecně vede ke změněnému psychickému prožívání ženy. Popsané stavy tj. strach z porodu, afektivní labilita, podrážděnost, bolest a únavy jsou častými průvodními jevy prožívání těhotenství. Žalovaná namítá, že nebylo prokázáno porušení povinnosti žalované, neboť nebylo jednoznačně a určitě prokázáno, že sterilizace nebyla ze strany žalované správně provedena. Je uváděna pouze možnost selhání provedené sterilizace. Problematické je i bodové ohodnocení bolestného. Navrhla změnu napadeného rozsudku a zamítnutí žaloby.

Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobkyně podala odvolání proti výroku I., žalovaná proti výroku II. napadeného rozsudku a výroky III. až VI. jsou výroky o nákladech řízení, jež jsou výroky závislými.

Žalovaná v písemném vyjádření k odvolání žalobkyně vyvracela opodstatněnost odvolacích námitek a navrhla zamítnutí odvolání žalobkyně.

Odvolací soud po zjištění, že odvolání, která zákon nevylučuje, byla podána v zákonné patnáctidenní lhůtě účastníky řízení (§ 201, § 202, § 204 odst. 1 o.s.ř.), věc projednal podle § 212 o.s.ř. a dopěl k závěru o nedůvodnosti obou odvolání.

Podle ust. § 7 odst. 1 vyhlášky č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění výše odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění se stanoví na základě bodového ohodnocení stanoveného v lékařském posudku. Podle odstavce 2 citovaného ustanovení hodnota jednoho bodu činí 120,- Kč. Podle odstavce 3 citovaného ustanovení ve zvlášť výjimečných případech hodných mimořádného zřetele může soud výši odškodnění stanovenou podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit.

Ze správných skutkových zjištění okresní soud vyvodil správné právní závěry. Odvolací soud pouze s ohledem na odvolací námitky dodává:

Na základě uvedených důkazů specifikovaných v odůvodnění napadeného rozsudku a zejména pak na základě znaleckých posudků znalkyň MUDr. Hlaváčové a MUDr. Filipové dospěl okresní soud ke správným skutkovým zjištěním, totiž, že při druhém porodu císařským řezem byla žalobkyni navržena na základě zdravotní indikace sterilizace. Tato byla provedena metodou dle Madlenera, tj. prostým podvazem kličky vejcovodů nevstřebatelným stehem. Tato metoda je při anatomických změnách v těhotenství a poporodní involuci nejistá a může vést k sesunutí stehů. Na základě nálezů na vejcovodech při třetím císařském řezu lze s jistotou říci, že sterilizace nebyla provedena správně, neboť došlo k sesunutí stehů na obou vejcovodech. Žalobkyně měla obvyklé obtíže v těhotenství, které nepřesahovaly fyziologickou mez. Z informovaného souhlasu žalobkyně nevyplývá úroveň jejího poučení o možnosti selhání sterilizace a nutnosti včasného vyšetření při nepravidelnosti menstruačního cyklu či bolestech v podbřišku. Bolestné v souvislosti s třetí operací bylo ohodnoceno 390 body, čemuž odpovídá částka 46.800,- Kč. Dále bylo zjištěno, že žalobkyně od zjištění nečekaného těhotenství v průběhu června 2006 až do porodu, tj. do dne 20.11.2006 trpěla posttraumatickou stresovou poruchou, jež byla způsobena právě nečekaným těhotenstvím a okolnostmi, které k němu vedly. Nedošlo však ke změně osobnosti ani k přetrvávání příznaků po odeznění vyvolávací příčiny. Touto poruchou bylo vyvoláno duševní strádání, duševní bolest, jež bylo ohodnoceno 110 body, čemuž odpovídá částka 13.200,- Kč. Právně byla věc posouzena podle § 420 a násl. o. z. a podle § 444 odst. 1 a odst. 2 o. z.

Okresní soud správně dospěl k závěru, že při odškodňování škody na zdraví způsobené žalobkyní je nutno odškodnit i bolestné. To se poskytuje za bolesti způsobené poškozením na zdraví, jeho léčením nebo odstraňováním jeho následků. Závěr soudu o povinnosti žalované odškodnit bolest žalobkyně je zcela odůvodněný, neboť došlo k porušení povinnosti žalované řádně provést sterilizaci žalobkyně. Bylo prokázáno, že metoda sterilizace použitá žalovanou je metodou, která je v současné době považována za nespolehlivou a tato metoda v kombinaci s nedostatečným poučením žalobkyně vedla k tomu, že žalobkyně otěhotněla, aniž by tuto možnost očekávala. Bolest jak fyzického, tak psychického rázu byla ohodnocena celkem 500 body, čemuž odpovídá částka 60.000,- Kč. Proto okresní soud, když tuto částku žalobkyni přiznal, rozhodl správně a odvolání žalované není proto důvodné.

Důvodné však není ani odvolání žalobkyně, která se domáhala placení dalších 540.000,- Kč. K tomu je nutno uvést, že aby mohl soud postupovat podle výše citovaného ust. § 7 odst. 3 vyhlášky č. 440/2001 Sb. musela by být zjištěna existence takových skutečností, které umožňují závěr, že omezení žalobkyně nelze vyjádřit jen základním odškodněním za bolest, které představuje náhradu za prokazatelně nepříznivé důsledky pro životní úkony žalobkyně a pro uspokojování i plnění jejích životních a společenských potřeb a úkolů (viz R 10/1992). V dané věci nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by vedly soud k závěru, že se jedná o zvlášť výjimečný případ hodný mimořádného zřetele. Nelze tak podle citovaného ustanovení postupovat a výši odškodnění stanovenou podle této vyhlášky přiměřeně zvýšit. K tomu odvolací soud podotýká, že obě znalkyně nedospěly ani k závěru, že by bylo možno

jimi stanovené bodové ohodnocení bolestného zvýšit o 50 % nebo na dvojnásobek podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 440/2001 Sb. a bolestné žalobkyně ohodnotily pouze základní sazbou příslušných bodů. Pokud žalobkyně ve svém odvolání poukazuje na znalecký posudek znalkyně PhDr. Klimešové-Adámkové, jež situaci žalobkyně ohodnotila 500 – 1500 body pak ani tento poukaz žalobkyně není relevantní. Nelze totiž přehlédnout, že sama znalkyně v odpovědi na otázky uvádí, že pro bodové hodnocení není kompetentní. Žádala tedy o odbornou konzultaci akreditované pracoviště a tím bylo sděleno ono rozmezí 500 – 1500 bodů. Znalkyně MUDr. Filipová, která zkoumala psychický stav žalobkyně a jež bolestné ohodnotila 110 body, v závěrech znaleckého posudku uvádí, že výše možného odškodnění, které uvádí ve svém znaleckém posudku psycholog (míněna PhDr. Klimešová-Adámková) odpovídá výši odškodnění za trvalé poškození duševního zdraví a jeho následný dopad na další společenské uplatnění. Tuto poruchu však znalkyně u žalobkyně nezjistila.

Z uvedeného vyplývá, že rovněž výrok napadeného rozsudku o zamítnutí žaloby pro částku 540.000,- Kč je správný. Proto byl napadený rozsudek ve věci samé včetně výroků týkajících se úhrady soudního poplatku a náhrady nákladů řízení státu jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrzen.

Odvolací soud změnil podle § 220 odst. 3 o.s.ř. napadený rozsudek okresního soudu ve výroku v odst. III o povinnosti žalované zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení. Je sice pravdou, že podle § 142 odst. 3 o.s.ř. by bylo možno přiznat žalobkyni plnou náhradu nákladů řízení neboť rozhodnutí o výši plnění záviselo na znaleckém posudku, avšak pro velký nepoměr mezi žalovanou částkou a částkou jež byla žalobkyni přiznána (žalobkyně měla úspěch z 1/10), dospěl odvolací soud k závěru, že je na místě aplikovat ust. § 150 o.s.ř. a žalobkyni náhradu nákladů řízení zčásti nepřiznat. Žalobkyni proto přiznal za řízení před soudem 1. stupně náhradu za paušální odměnu advokátky stanovenou pouze z částky 60 000,- Kč. tj, z částky, v níž měla úspěch. Vedle toho zůstává součástí náhrady nákladů řízení i náhrada hotových výdajů advokátky, tak jak byla stanovena okresním soudem.

Stejnými úvahami se řídí i výše náhrady nákladů řízení před odvolacím soudem (za použití ust. § 224 odst. 1 o.s.ř.) Zde je tvořena paušální odměnou advokátky z částky 60 000,- Kč ve výši 17 500,- Kč podle vyhl. č. 484/2000 Sb. a paušální náhradou hotových výdajů advokátky podle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. za 2 úkony po 300,- Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné, ledaže dovolací soud dospěje k závěru, že tento rozsudek má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Dovolání lze podat do dvou měsíců od doručení rozsudku odvolacího soudu u Okresního soudu v Českém Krumlově. O dovolání by rozhodoval Nejvyšší soud ČR v Brně.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 5. listopadu 2010

JUDr. Petr F o ř t , Ph.D.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Marcela Malá